

ΤΗΣ ΓΕΥΣΕΩΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΤΟΜΑΧΟΥ

ΠΟΣΑ ΓΛΥΚΑ ΤΡΩΝΕ ΟΙ ΑΘΗΝΑΙΟΙ ΤΗΝ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑ

Ἡ γλυκοφαγία. Τί γίνεταν ἄλλεστε. Γλυκά σπιτίσια καὶ γλυκά τῶν ζαχαροπλαστείων. Τὸ ἔθιμο τῶν σπιτίσιων Πρωτοχρονιάτικων γλυκῶν. Γιατί ἐγκατελείφθη. Πόσους κουραμπιέδες ἔτρωγαν ἄλλεστε οἱ Ἀθηναῖοι καὶ πόσους θὰ φᾶνε ἐφέτος, κατὰ προσέγγισιν. Ἀνεργία καὶ ἀναποδοκίμαστα. Τί λένε οἱ ζαχαροπλάστει. κτλ.

Πρωτοχρονιά!

Τὰ ζαχαροπλαστεία εἶνε...χιονισμένα. Βουνά γλυκισμάτων, ὄρη κουραμπιέδων...

Ὁλόκληρα Ἀραράτ ἀπὸ πειρασμοῦ τῆς γεύσεως καὶ τοῦ στομάχου. Τί τὰ θέλετε; Ἀπὸ τὸ ζαχαροπλαστεῖο ἀρχίζει κανεὶς καὶ στὸ ζαχαροπλαστεῖο τελειώνει τὴν Πρωτοχρονιάτικὴν προμήθειά του.

Ἀς μὴ λήσουμε ὁμως σοβαρά: Σκεφθήκατε ποτὲ πόσα γλυκά καταναλίσκουν οἱ Ἀθηναῖοι καὶ οἱ Πειραιεῖς τὴς μέρες τῆς Πρωτοχρονιάς; Ὑπολογίσατε ὅτι στὴν Ἀθήνα, στὸν Πειραιᾶ καὶ τὰ περίγυρα ὑπάρχουν ἕνα ἑκατομμύριο ἄνθρωποι πὺ μᾶς κάνουν ἕνα ἑκατομμύριο στόματα; Τὶ ἀναλογία λοιπὸν κουραμπιέδων, πρέπει νὰ καταλογίσουμε στὸν καθέναν γιὰ νὰ θυγαλουμε ἕνα σμπέρασμα;

Τὰ παλαιότερα χρόνια, κάθε οἰκοδόποινα, εἴτε φτωχὴ εἴτε πλούσια, ἔφτιαχνε μόνη τῆς τὰ γλυκά τῶν Χριστουγέννων καὶ τῆς Πρωτοχρονιάς, τὴς διπλῆς δηλαδὴ, τὰ μελομακάρουνα, τοὺς κουραμπιέδες καὶ τὰ τσουρέκια.

Ἡ ὥραια ὁμως αὐτὴ συνήθεια, ὅπως καὶ τόσες ἄλλες ἐγκατελείφθη πλὴν σήμερα. Κάθε οἰκοδόποινα, σήμερα, μὲ μιὰ μικρὴ βόλτα στὰ ζαχαροπλαστεία, ἀπαλλάσσεται ἀπὸ τοὺς κόπους τῆς παρασκευῆς τῶν ἑορτιῶν γλυκισμάτων στὸ σπίτι.

Τὸ ζαχαροπλαστεῖο λοιπὸν φροντίζει σήμερα γιὰ τὴν τέρψιν τῶν λαρύγγων τῶν Ἀθηναίων. Καὶ εἰς αὐτὸ θὰ καταφύγουμε γιὰ νὰ μάθουμε τί τρομακτικὴς ποσότητος γλυκισμάτων καταβροχθίζει ἡ πρωτεύουσα κατὰ τὴς γιορτῆς.

Σύμφωνα λοιπὸν μὲ τὴς πληροφορίες πὺ συγκεντρώσαμε, πρὸ τοῦ πολέμου νᾶθε ἄτομο κατεβρόχθιζε στὴς γιορτῆς—κατὰ μέσον ὅρον—περὶ τῆς μισῆς δικᾶ γλυκά. Μετὰ τὸν πόλεμο ὁμως καὶ ἰδίως τὰ τελευταῖα

Παναγιώ Τάφο ἕνα ἔθιμο κασόνι, ἔμπανε μέσα καὶ καθάτανε ὅλη τὴ Μεγάλη Ἐβδομάδα κοινωδισμένη, μὲ σταιρωμένα τὰ χέρια, νησιωτῆ, μὲ τὴ σάβην διαρκῶς προσπιλωμένη στὰ Πάθη τοῦ Χριστοῦ.

Στὸν καρὸ πὺ ἡ Μελάνη ἐμόναζε στὰ Ἱεροσόλυμα, ὃ Ἀπελιανὸς πέθανε στὴν Κωνσταντινούπολιν καὶ τὸν ἔδωκεν ἐκεῖ οἱ Χριστιανοί, μὲ τὴν φροντίδα τῆς αὐταρχτείας Εὐδοκίας καὶ τοῦ ἐπάρχου Βουλσσανοῦ. Ἀμείσως κατόπιν ἡ Εὐδοκία πῆγε στὰ Ἱεροσόλυμα, συνάντησε τὴν Μελάνη καὶ τὴν παραμονὴ τῶν Χριστουγέννων πῆγαν μαζὺ στὸ Ἅγιο Σπήλιον, γονάτισαν, καὶ τότε ἡ Μελάνη εἶπε τῆς Εὐδοκίας :

—Ἐξαδέλφη μου, ἦθε ἡ ὥρα ν' ἀποδημῶ καὶ ἐγὼ εἰς τὸ βασίλειον τῆς Αἰωνίας Ζωῆς. Αἰσθάνομαι ὅτι μ' ἐγγίζει τὸ αἵματό τοῦ ἀγγέλου μου !...

Ἡ φωνὴ τῆς γίνεταν ὁλόγεια καὶ πὺ ἀδύνατη, ἡ πρῶσιχὴ ἔδωκεν στὰ χεῖρά της...

Ἡ αὐτοκράτειρα ἔστειλε καὶ ἐκάλεσε τὸν Πατριάρχη καὶ τοὺς Ἱεροσολιμίτες μοναχοὺς, Ὅλοι μαζεύτηκαν στὸ Ἅγιο Σπήλιον καὶ ἐδόσαντο γύρω ἀπὸ τὴν Μελάνην, πὺ κοίτοταν κατὰ γῆς, μὲ τὰ μάτια κλειστά, ἀλλὰ ζωντανὴ ἀκόμη...

Τέλος, τὴν τελευταία μέρα τοῦ Δεκεμβρίου, ἡ Μελάνη ἀπέθανε. Ἡ κηδεία τῆς καὶ ὃ ἐταφίσαν, σμὸς τοῦ λεγμένου τῆς ἔγιναν μὲ ὅλη τὴν σεμνότητα πὺ τῆς ἔβριζε. Καὶ ἡ ἐκκλησία τὴν κατέταξε μεταξὺ τῶν Ἁγίων.

χρόνια, λόγω τῆς κρίσεως προφανῶς, ἡ κατανάλωση τῶν γλυκῶν ἔπεσε καὶ ἡ ἀναλογία κατῆλθε εἰς τὰ 50—60 δράμια κατ' ἄτομον.

Δηλαδὴ σύμφωνα μ' αὐτὴ τὴν ἀναλογία, ἐφέτος πρόκειται νὰ καταναλωθοῦν εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ τὸν Πειραιᾶ (ἀν ὑπολογίσῃ κανεὶς εἰς 1.000.000 τὸν πληθυσμὸ τῶν δύο πόλεων) περὶ τὰς 130—140 χιλιάδες κουραμπιέδες καὶ 15—20 χιλιάδες μελομακάρουνα.

Ἐζητήσαμε σχετικῶς πληροφορίες ἀπὸ τὸν πρόεδρον τῶν ζαχαροπλαστῶν κ. Παπακωνσταντίνου, ὃ ὁποῖος εἶχε τὴν καλὴ σὺνην νὰ μᾶς ἐκθέσῃ τὰ ἑξῆς:

—Ἀπὸ τὸ 1927 εἰμαι πρόεδρος τοῦ σωματεῖου τῶν ζαχαροπλαστῶν καὶ κατὰ συνέπειαν παρακολουθῶ λόγω τῆς ἰδιότητός μου τὴν ἐν γένει κίνησιν τῆς κατανάλωσης τῶν γλυκισμάτων.

Ἐφέτος, ἀν κρινῶ ἀπὸ τὴν κατανάλωσιν πὺ γίνεταν τὰ προηγούμενα χρόνια καὶ ἀπὸ τὰς ληφθείσας παραγέλλας, κάθε ἄλλο παρὰ τὴν περυσινὴν κατανάλωσιν θὰ ἔχουμε.

Ὁ ὑπαλληλικὸς μικροαστικὸς καὶ ἐργατικὸς κόσμος, ὃ ὁποῖος ἀποτελεῖ κατὰ γενικονότητα τὸν πληθυσμὸν τῆς πόλεως καὶ ὃ ὁποῖος ἐξέδωσε συνήθως τὴν μεγαλειτέραν ποσότητα φέτος, λόγω τῆς οἰκονομικῆς κρίσεως, τῆς ἀνεργίας, τῆς ἀσέβσεως τοῦ τιμαριθμοῦ καὶ τῶν μικρῶν ἡμερομισθίων, θὰ προμηθευθῇ ἐλαττωμένη ποσότητα. Ἐχω ὑπ' ὄψιν μου τὸ δικὸ μου κατάστημα καὶ τὴ δικὴ μου πελατεία. Ἄλλες χρονιῆς πουλοῦσα 2—3 χιλιάδες ὁκάδες κουραμπιέδες καὶ μελομακάρουνα. Πέρσι πουλοῦσα 1000—1500. Ἐφέτος δὲ δὲν ὑπολογίζω νὰ πουλῶ οὐτε 500 ὁκάδες. Ὡς πρόεδρος δὲ τῶν ζαχαροπλαστῶν, κατὰ τὰς πληροφορίες μου ἀπὸ τὰ διάφορα ἀριστοκρατικὰ καὶ λαϊκὰ ζαχαροπλαστεία, τὴν ἴδια κατανάλωσιν θάβουν καὶ αὐτὰ. Κατὰ γενικὸν κανόνα, ἐφέτος θὰ καταναλωθοῦν 30 % λιγώτερα γλυκισμάτα ἀπὸ ὃ, τὴν κατηνάλωθσαν πέρσι.

Καὶ ἡ ἐλάττωσις αὐτὴ, κατὰ τὴν γνώμη μου κ. Παπακωνσταντίνου, ὀφείλεται εἰς τὴν ἀνέχειαν τοῦ κοιντοῦ.

Ὁ διευθυντὴς τοῦ ἀριστοκρατικοῦ ζαχαροπλαστεῖου «Γιαννάκη», τοῦ ὁποῖου ἡ πελατεία δὲν ἔχει αἰσθηθῇ καὶ τὸς τὸν οἰκονομικὴν κρίσιν, μᾶς εἶπε ὅτι ἐφέτος θὰ ἔχη καὶ αὐτὸς μιὰ σχετικὴ ἐλάττωσιν ἐν τῇ κατανάλωσιν, κυμαινόμενην ἀπὸ 15—25 %. Τὴν ἐλάττωσιν αὐτὴν ὁμως τὴν ἀποδίδει ἐπὶ ὅτι ἔπαυσε μᾶλλον ἡ πελατεία του νὰ τρώγῃ γλυκά καὶ εἰς τὸν λόγον ὅτι ἀρκετὰ ἀριστοκρατικὰ σπιτία ἔχουν δικούς τους ζαχαροπλαστεῖους γιὰ τὰ γλυκά τοὺς αὐτῆς τῆς μέρες.

Ἀκριβῶς τὰ ἴδια μᾶς εἶπαν καὶ στὰ ζαχαροπλαστεία «Πατριάρχικόν», «Ζαβορίτη», «Δεσποτικόν», «Σολωνεῖον», «Μπόκλην», «Παλλάδιον», «Ζονάρ» κλπ.

Ὁ κ. Καρούσος, πὺ ἔχει ἕνα ἀπὸ τὰ ἀρχαιότερα ζαχαροπλαστεία τῆς πρωτεύουσας, μᾶς εἶπε τὰ ἑξῆς:

—Κατὰ τὴν γνώμη μου, ἡ ἐφετηνὴ κατανάλωση γλυκισμάτων κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς Πρωτοχρονιάς δὲν πρόκειται νὰ ὑπερβῇ τὰς 90.000 ὁκάδες κουραμπιέδων. Ἐξ αὐτῶν 10.000 ὁκάδες θὰ κατεσκευασθοῦν στὰ σπιτία καὶ ὃ ὑπόλοιποι στὰ ζαχαροπλαστεία. Ἐκ τούτων πάλιν τὰς 30—40 χιλιάδας θὰ πουλήσουν τὰ ἀνήκοντα εἰς τὸ σωματεῖον καταστήματα καὶ τὰς ὑπολοίπους ὁκάδας ὅλα τ' ἄλλα καταστήματα, παντοπωλεῖα, γαλακτοπωλεῖα, περὶτετρα καὶ οἱ πάγοι πὺ θὰ στηθοῦν οὐ καθε δρόμο καὶ θὰ πουλοῦν γλυκά κατὰ τὴς γιορτῆς.

Γενικὰ λοιπὸν ἐφέτος ὃ κόσμος δὲν πρόκειται νὰ φάγῃ καὶ πολλὰ γλυκά. Ἀκριβῶς γάρ, ἀνεργία καὶ τὰ τούτοις συμπαρομαρτοῦντα.

Πάντως χρόνια πολλὰ καὶ καλὴ δρεξί!...

Ο ΑΘΗΝΑΙΟΣ

